

NBP

Narodowy Bank Polski

Alicja Dukaczewska Ekspert - Wydział Kontroli Jakości Banknotów / Departament Emisyjno-Skarbcowy

Zasady realizacji testów urzędzeń

Warszawa, 19 kwietnia 2018 r.

Spis treści

- I. Współpraca z uczestnikami rynku
  - Definicje i wykaz typów urzędzeń
  - Zasady realizacji testów urzędzeń
  - Parametryzacja wzorcowa urzędzeń
  - Informacja o typach urzędzeń zamieszczana na stronie NBP
  - Schemat wejścia
  - Umowa o testach urzędzeń
- II. Przykłady urzędzeń użytkowanych przez banki spółdzielcze

I.

Współpraca z uczestnikami rynku

Definicje i wykaz typów urządzeń

- **Urządzenie** – urządzenie przeznaczone do weryfikacji autentyczności lub jakości obiegu banknotów, podlegające testom zgodnie z Zarządzeniem 19/2016
- **Typ urządzeń** – grupa urządzeń jednego producenta, wyposażonych w podzespoły i elementy programu zapewniających realizację funkcji weryfikacji autentyczności i jakości obiegu banknotów w jednakowy sposób, rozróżniane według producenta, nazwy modułu, typu skanera lub funkcji sensorów, producenta skanera, firmware skanera lub urządzenia, pliku waluty
- **Urządzenie typowe** – urządzenia reprezentujące określony typ urządzeń
- **Urządzenie wzorcowe** – urządzenie typowe, które przeszło testy z udziałem NBP z wynikiem pozytywnym
- **Urządzenie dodatkowe** – urządzenie, które zgodnie z pisemną deklaracją dostawcy lub producenta reprezentuje określony typ urządzeń oraz procesuje banknoty w zakresie autentyczności i jakości obiegu w sposób identyczny jak urządzenie wzorcowe danego typu

Zasady realizacji testów urządzeń (1)

Harmonogram wdrażania testów z udziałem NBP

- Testy urządzeń z udziałem NBP dotyczą wszystkich kategorii urządzeń podlegających testom zgodnie z Zarządzeniem 19/2016 i będą realizowane wg następujących priorytetów:
  1. urządzenia obsługiwane przez klienta lub przez personel - recyklery i sortery
  2. pozostałe urządzenia sprawdzające autentyczność lub jakość obiegową banknotów, obsługiwane przez klienta lub personel
  3. urządzenia wyposażone w funkcję sprawdzania autentyczności banknotów, bez funkcji weryfikacji jakości obiegowej

Zasady realizacji testów urządzeń (2)

Testy z udziałem NBP

- Zgłoszenie urządzenia do testów z udziałem NBP może wykonać bank, firma CIT, producent (dostawca) urządzeń lub dostawca usług serwisowych, niezależny operator sieci bankomatowych
- Testy prowadzone są w siedzibie NBP lub innej uzgodnionej lokalizacji
- Zestawy testowe są przygotowane przez NBP
- Testy z udziałem NBP wykonywane są bezpłatnie
- Obowiązku przeprowadzania testów podlegają urządzenia reprezentujące określony typ, które po przejściu testu z wynikiem pozytywnym definiowane są jako wzorcowe – do końca okresu ważności testu
- Urządzenie tego samego typu co urządzenie przetestowane z wynikiem pozytywnym (tzw. urządzenie wzorcowe) może być wykorzystywane do procesowania banknotów przez inny bank lub firmę CIT niż podmiot zgłaszający urządzenie do testu – bez obowiązku powtórnego zgłaszania takiego urządzenia do testów, pod warunkiem, że dane urządzenie jest skonfigurowane/sparametryzowane w identyczny sposób jak urządzenie wzorcowe

Zasady realizacji testów urządzeń(3)

Testy z udziałem NBP

- Testy ważne są 1 rok, przy czym testy wykonane do 31 grudnia 2018 r. będą ważne do 31 grudnia 2019 r., testy powtórne wykonane w IV kw. 2019 r. będą ważne do końca 2020 r.
- Wykaz typów urządzeń przetestowanych z wynikiem pozytywnym będzie zamieszczany na stronie www.nbp.pl
- Nie ma konieczności testowania urządzenia, które jest zgodne z urządzeniem wzorcowym wykazanym na stronie www.nbp.pl
- Banknoty sortuje się oraz sprawdza ich autentyczność przy użyciu urządzeń spełniających wymagania zarządzenia 19/2016 w przypadku ich przeznaczenia do zasilania urządzeń obsługiwanych przez klienta
- Procedura testów zawiera informacje o rodzaju testów i kryteriach akceptacji wyników

Zasady realizacji testów urządzeń (4)

Testy z udziałem NBP

- Podczas przeprowadzania testu istnieje możliwość przeprowadzenia modyfikacji ustawień urządzenia, jednak całość procedury testowej musi być w takim przypadku rozpoczęta od początku
- Bank powinien wdrożyć odpowiednie procedury, które zapewnią, że w przypadku zablokowania urządzenia i braku możliwości identyfikacji klienta w przypadku wykrycia banknotu kat.2, pracownik CIT-u lub Banku po wstępnej weryfikacji, że banknot jest podejrzany co do autentyczności, przekazuje banknot wraz z protokołem na Policję zgodnie z obowiązującymi przepisami

Zasady realizacji testów urządzeń (5)

Testy z udziałem NBP

- Testom podlegają urządzenia obsługiwane przez klienta sprawdzające jakość obiegową lub autentyczność banknotów oraz które umożliwiają wpłatę/wypłatę banknotów na/z rachunku klienta
- Bankomaty i wpłatomaty z funkcją weryfikacji autentyczności podlegają testom na rozpoznawanie autentyczności
- Liczarki (np. sortery 1- 1,5 kieszeniowe) wykorzystywane na etapie końcowym procesowania banknotów podlegają obowiązkowym testom
- Test na identyfikację klienta będzie wprowadzony w terminie późniejszym
- Urządzenia vendingowe, w których transakcje nie są związane z wpłatą/wypłatą gotówki na konto klienta, nie podlegają wymogom Zarządzenia 19/2016, ale rekomendowane jest ich testowanie w aspekcie rozpoznawania falsyfikatów

Parametryzacja wzorcowa urządzeń (1)

Wymagania NBP podczas transakcji wpłaty:

- banknoty zidentyfikowane jako kat. 2 są zatrzymywane i umieszczane w kasecie zrzutowej na kat. 2 bez uznania rachunku klienta i bez możliwości zwrotu klientowi w przypadku anulowania transakcji
- banknoty zidentyfikowane jako kat. 3 są zatrzymywane i umieszczane w kasecie „All in” bez możliwości zwrotu klientowi w przypadku anulowania transakcji

Wymagania NBP podczas transakcji wypłaty:

- banknoty zidentyfikowane jako kat. 2 są zatrzymywane i umieszczane w kasecie zrzutowej na kat. 2

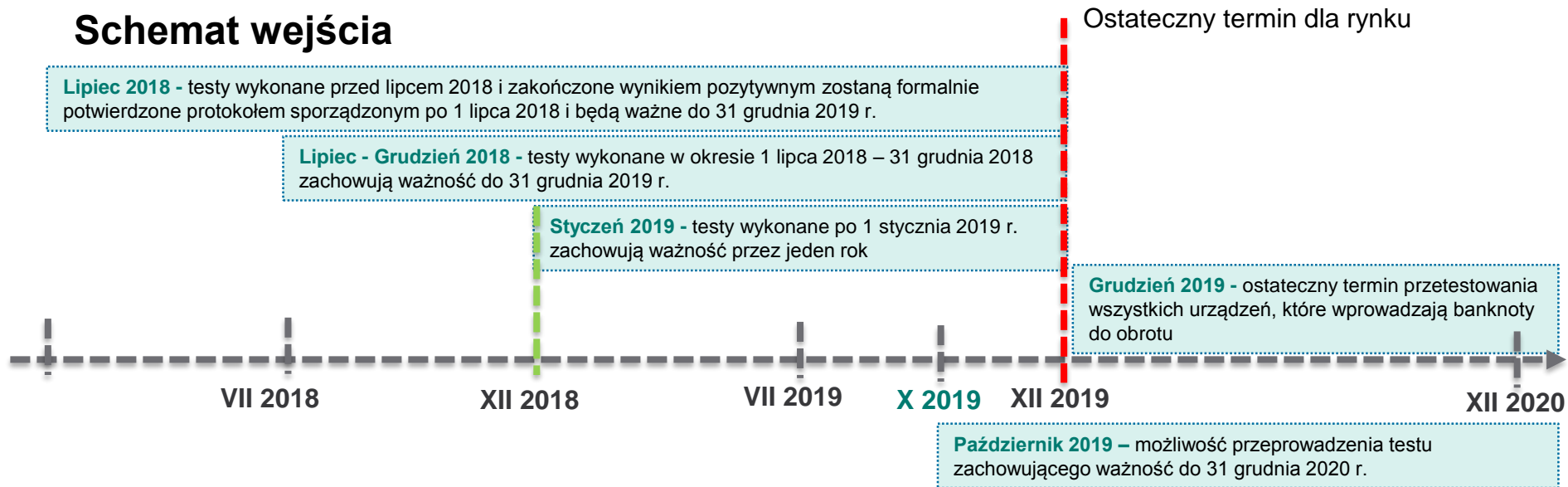
Parametryzacja wzorcowa urządzeń (2)

- W przypadku kat. 2 weryfikacja autentyczności może być dokonana przez pracownika lub zespół pracowników. Po uznaniu banknotów przez pracownika lub zespół pracowników za podejrzane co do autentyczności, zgodnie z obowiązującymi przepisami, banknoty niezwłocznie przekazuje się do najbliższej jednostki organizacyjnej Policji
- Należy rozważyć sposób zapewnienia niezmienności ustawień, np. poprzez przeniesienie uprawnień do regulacji ustawień w proggu sortowania na poziom administratora/kierownika sortowni, z wymogiem pisemnej dokumentacji zmian, jeżeli regulacja niektórych parametrów jest wskazana ze względów technologicznych i nie skutkuje obniżeniem wymagań jakościowych dla banknotów kierowanych ponownie do obrotu

Schemat wejścia

Podmioty które przejdą testy z wynikiem pozytywnym do końca 2018 r. mają możliwość przeprowadzenia kolejnego testu w IV kw. 2019 r. które zachowają ważność do końca 2020 r.

Możliwość powtórnego przeprowadzenia testów do 31 grudnia 2019 r., kiedy wszystkie urządzenia wprowadzające banknoty do obiegu powinny spełniać wymogi zarządzenia 19/2016

Umowa o testach urzędzeń

- Zawierana z podmiotami wykonującymi testy urzędzeń z udziałem NBP
- Zakres umowy
  - Zasady współpracy przy wykonywaniu testów urzędzeń
  - Wymiana informacji na temat
    - urzędzeń, zabezpieczeń i technologii weryfikacji banknotów
    - jakości obiegowej banknotów kierowanych powtórnie do obrotu
    - nowych klas falsyfikatów i możliwości ich detekcji
- Ograniczenie odpowiedzialności NBP
  - NBP nie ponosi odpowiedzialności za szkody bezpośrednio lub pośrednio wynikające z przeprowadzenia testów, bądź z ogłoszenia, nieogłoszenia lub usunięcia ze strony NBP ich wyników, ani za rezultaty testów.
- Zasady publikowania wyników testów

II.

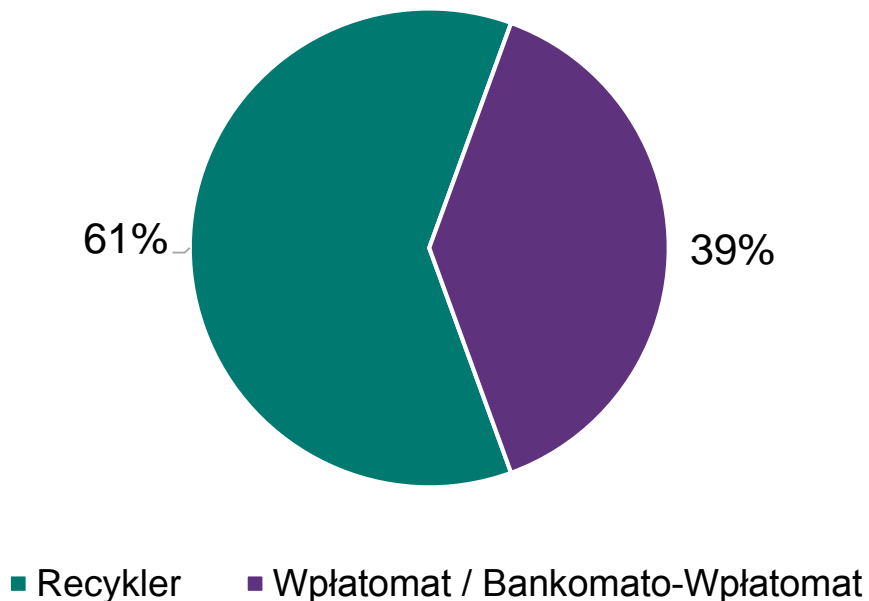

Przykłady urządzeń użytkowanych przez banki spółdzielcze

Podsumowanie ustaleń i informacji z rynku

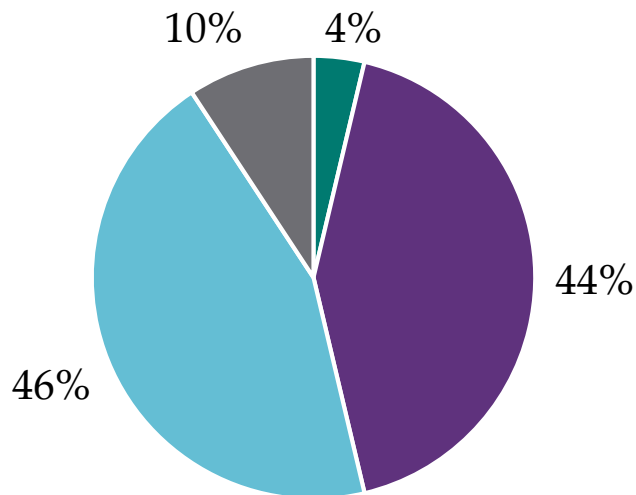
- Urządzenia obsługiwane przez klienta – stan na dzień 16.04.2018
  - Łącznie zidentyfikowano 18 typów urządzeń

Podsumowanie ustaleń i informacji z rynku

- Urządzenia obsługiwane przez personel – stan na dzień 16.04.2018

- Łącznie zidentyfikowano 52 typy urządzeń

■ Czytnik Banknotów ■ Liczarka wartościowa banknotów ■ Sorter ■ TARM

- Urządzenia typowe użytkowane przez klienta wg informacji od banków spółdzielczych

Urządzenia obsługiwane przez klienta zakwalifikowane jako typowe

Cineo C4560	Recykler	Cineo C2550	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
Cineo C4060	Recykler	ProCash 2150	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
Cash Star R6se RL TTW	Recykler	ProCash 2100xe	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
Cash Star R6se RL FL	Recykler	Cineo 2070	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
Cash Star R6se	Recykler	ProCash 2150xe	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
KePlus R6se	Recykler	Cineo C2460	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
SelfServ 34	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat	ProCash 8150	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
SelfServ 32	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat	Cineo 2560-V4	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
Diebold Opteva 760	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat	ProCash 3000	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat
Cineo C2560	Wpłatomat/bankomato-wpłatomat	-	-

- Urządzenia typowe użytkowane przez personel wg informacji od banków spółdzielczych

Urządzenia obsługiwane przez personel zakwalifikowane jako typowe					
Barrel SB-7	Liczarka wartościowa	iHunter 2600	Liczarka wartościowa	Barrel NC7105	Sorter
Barrel 703	Liczarka wartościowa	iSniper	Liczarka wartościowa	Barrel NC7012	Sorter
Barrel 715	Liczarka wartościowa	MSD 1000	Liczarka wartościowa	GIESECKE BPS C1	Sorter
Barrel SB-9	Liczarka wartościowa	MSD T-Mini	Liczarka wartościowa	GIESECKE BPS C4	Sorter
Barrel SB-906	Liczarka wartościowa	nTegra	Liczarka wartościowa	CM 200	Sorter
BARREL EP-100	Liczarka wartościowa	SELECTIC 160 V4C	Liczarka wartościowa	Glory UW 500 / 600	Sorter
Barrel EP-105	Liczarka wartościowa	Selectic XC-160V	Liczarka wartościowa	Numeron D	Sorter
Cash CCE 342 Neo	Liczarka wartościowa	GLORY USF 51 E2	Liczarka wartościowa	Vertera 5G	TARM
EB 750	Liczarka wartościowa	Glory GC-2000 UV	Liczarka wartościowa	ProCash 6100	TARM
EB-1500	Liczarka wartościowa	Glover GC-250 VC	Liczarka wartościowa	ProCash 6100	TARM
Glory GFR 220	Liczarka wartościowa	Glover 20	Liczarka wartościowa	ProCash 6000 XE	TARM
Glory GFS 120	Liczarka wartościowa	Glover 25	Liczarka wartościowa	ProCash 6100 XE	TARM
Glory GFS 100	Liczarka wartościowa	Barrel SB3008EX	Sorter	ProCash 6100 V	TARM
iHunter	Liczarka wartościowa	Barrel SB5005EX	Sorter	-	-

NBP

Narodowy Bank Polski

Departament Emisyjno-Skarbcowy

sekretariat.DES@nbp.pl

Dbamy o wartość pieniądza

Niniejszy materiał nie może być wykorzystywany do działalności komercyjnej ani do celów niezgodnych z polityką informacyjną NBP